

UN JOVE AUTOR D'ÈXIT INTERNACIONAL

Maria-Josep Ragué-Arias

La dona d'abans. Autor: Ronald Shimmelpfennig. Traducció: Santi Pons i Hans Richter. Direcció: Thomas Sauerteig. Intèrprets: Maria Pau Pigem, Pilar Pla, Clara Galí, Jordi Figueras, Ramon Pujol i Hans Richter. Sala Beckett, del 15 de febrer al 5 de març.

Ja fa uns quants anys que les institucions oficials de diferents països d'Europa fomenten l'intercanvi d'espectacles de determinats autors joves i que, també, selectivament s'atorguen beques per participar en tallers de teatre de països diferents. És ben cert que és una iniciativa important. Focus, el 2001, ens va mostrar, en alemany, l'obra més coneguda aleshores de Roland Schimmelpfennig (1967), *Die arabische Nacht*, una posada en escena del Schauspiel Staatstheater Stuttgart dirigida per Samuel Weiss.

Aquell espectacle girava a l'entorn d'un bloc d'apartaments on va deixar d'haver-hi aigua corrent excepte en l'habitació d'una «bella dorment», una princesa oriental que ha perdut la memòria, i en l'habitació de la qual tothom es reuneix. Tot funciona entorn d'un univers multi-racial i té un to de quotidianitat inherent al text, en un àmbit escènic minimalista. En aquell cas, podíem parlar d'una interpretació mil·limetrada, però molt potent, que s'expressava amb uns gestos quasi brechtians.

Però, tot i això, a propòsit d'aquell espectacle, ja dèiem que malgrat que era un espectacle i un text interessants, l'atractiu era escàs i no gaire innovador.

Aquesta temporada, la Sala Beckett programa un cicle de teatre dedicat a Shimmelpfennig, que inclou algunes lectures dramatitzades, la posada en escena en català de *La nit àrab*, dirigida per Toni Casares, i la de *Push Up 1-3*, obra sobre la imponent competitivitat del món empresarial.

La dona d'abans (2004), espectacle d'èxit que s'està representant en teatres tan importants d'Europa com el Burgtheater de Viena, per posar només un exemple, ha iniciat el cicle que la Beckett dedica a aquest autor. Els temes de fons recurrents de l'autor, l'amenaça del passat sobre el present i la memòria com a clau del nostre tràgic destí, són aquí un passat que torna per destruir. És l'àngel exterminador, la dona que ha esperat vint-i-quatre anys per presentar-se davant l'home que li va prometre que l'estimaria eternament. És l'element destructiu d'un matrimoni, en un moment de canvi de les seves vides, casats fa dinou anys, que tenen un fill adolescent, i que estan disposats a marxar cap a un altre destí. Són a casa seva, la darrera nit que hi han de ser, tenen tots els estris emmagatzemats en caixes de cartó que constitueixen un espai escènic convertible segons com siguin mogudes les caixes. El pare i la mare, el noi i la seva amiga, dues parelles en diferents temps seran destruïdes per «la dona d'abans». Dos nivells temporals que tot i ser contemporanis es dibuixen en el temps amb la mateixa perspectiva. Com va fer el pare

tants anys abans, també el noi s'acomiada per sempre de l'amiga. Un objecte significatiu, una bossa de plàstic que l'esposa ha guardat durant dinou anys, serà l'element de destrucció.

La dona d'abans és l'àngel exterminador. És una tragèdia minimalista —que fins i tot inclou elements mítics de la tragèdia grega, concretament de *Medea*—. Com altres textos de l'autor —i de molts autors contemporanis—, *La dona d'abans* té un discurs d'una reiterativa quotidianitat i una fragmentació temporal dels moments escènics que són introduïts per un «àngel». Malauradament, aquest element, al començament enginyós, es fa reiteratiu i també contribueix a la sensació del continuat moviment de les caixes per donar diferents aspectes a l'espai escènic. La intenció de la posada en escena vol ser minimalista, però es fa reiterativa, i la poca força de la interpretació no pot fer res per evitar la sensació de monotonia i buidor.